

Spev

Učebné osnovy hlavných predmetov študijného zamerania spev:
 prípravná hlasová výchova – prípravné štúdium
 spev – I. stupeň základného štúdia
 sólový spev – II. stupeň základného štúdia

Platnosť: od školského roku 2019/2020

Prípravné štúdium

Predmet: prípravná hlasová výchova
 Počet hodín týždenne: 1 v individuálnej forme výučby
 Učebný plán číslo 1a alebo 1b

Metódy a formy práce

Hneď od začiatku štúdia je potrebné učiť dieťa sebakontroly (sluchová analýza), čo je nevyhnutný predpoklad čistej intonácie samotného speváckeho prejavu. Dbať na správne, voľné držanie tela pri speve, prirodzené, voľné a zároveň postupne sa prehlbujúce dýchanie, s cieľom postupne predlžovať výdychovú fázu. Jasne poukázať na rozdiel medzi rytmizovaným textom a kantilénou. Podľa schopností žiaka naštudovať niekoľko jednoduchých ľudových, alebo detských piesní. Vzbudiť záujem o spev a celkový kultúrny prejav. Správne a prirodzené držanie tela pri speve. Pokojný nádych – predlžovaný výdych. Správna výslovnosť.

Ciele

Do prípravného ročníka hlasovej výchovy zaraďovať deti so zdravým hlasom na základe foniatrického vyšetrenia. Cieľ prípravnej hlasovej výchovy je overenie schopnosti ďalšieho hudobného a hlasového vývoja žiakov, prehĺbenie ich záujmu o spev, naučenie zásad hlasovej hygieny, prípadne v spolupráci s logopédom odstránenie drobných chýb v ich výslovnosti. Všetky dychové, spevácke a uvoľňovacie pohybové cvičenia sa konajú hravou formou v súlade s prebraným hudobným materiálom a postupne sa vytvárajú predpoklady na získavanie systematických pracovných návykov žiaka.

Obsah

Jednoduché ľudové a detské umelé piesne v strednej hlasovej polohe v rozsahu 5 – 6 tónov.

Správne a prirodzené držanie tela pri speve, pokojný nádych a predlžovaný výdych prostredníctvom aktivačných cvičení, dodržanie troch fáz (nádech, zadržanie, výdych), osvojenie si mäkkého nasadenia tónu. Správne ovládanie artikulačného aparátu.

Žiaci

- interpretujú spamäti so sprievodom klavíra minimálne 4 piesne,
- na úrovni hry zvládnu dychové, spevácke a uvoľňovacie pohybové cvičenia,
- ovládajú základy správnej výslovnosti,

Spájanie notového zápisu s predstavou výšky tvoreného tónu.	• preukázu schopnosť sledovania notového zápisu pri interpretácii,
Spôsobilosti zapamätať si a zopakovať elementárne hudobné motívy, cvičenia, frázy.	
Verejné vystúpenia.	• 1-krát do roka vystúpia na verejnom podujatí.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia

Žiak interpretuje pred komisiou 2 – 3 detské, ľudové, umelé piesne s aplikáciou zvládnutých zručností určených pre prípravné štúdium v tomto predmete so sprievodom harmonického nástroja. Spev spamäti je podmienkou.

Komisionálna skúška.

Notový materiál

detské a ľudové piesne podľa výberu pedagóga

D. Lapšanská: Do-re-mi

B. Brožová: Album detských piesní

P. Eben: V trávě

V. Neumann: Tri šnúrky pesničiek

P. Cón: Koledy

I. stupeň základného štúdia

Metódy a formy práce

Učebné osnovy sú základná smernica pre prácu učiteľa v jednotlivých ročníkoch. Splnenie vyučovacieho cieľa preberaním vytýčených študijných úloh je pre učiteľa i žiaka záväzné, je podmienkou pre postup žiaka do vyššieho ročníka. Všetky technické cvičenia, solffegio i prednesové skladby si treba zvoliť tak, aby v nich žiak mohol postupne precvičiť a uplatniť všetky získané vedomosti. Technická a prednesová literatúra má slúžiť učiteľovi v základnej orientácii. Podľa svojich skúseností a individuálnych potrieb jednotlivých žiakov ju možno voľne obmieňať, dopĺňať alebo nahradzovať iným, ročníku primeraným materiálom alebo inou dostupnou literatúrou. Voliť metódy a formy výchovno-vzdelávacej práce ako aj počet a zameranie piesní na splnenie stanovených cieľov. Ak žiak zvládne potrebnú látku svojho ročníka, učiteľ s ním môže preberať i študijnú látku vyššieho ročníka, pritom treba dbať na rovnováhu jeho muzikálneho a technického rozvoja.

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

primárne umelecké vzdelávanie (ISCED 1B)

1. ročník prvej časti I. stupňa

Predmet: spev

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 8

Ciele

Cieľom prvého ročníka je viesť žiaka k pochopeniu hudobného a slovného obsahu jednotlivých jednoduchých ľudových a detských piesní. Rozvíjať intonačné a rytmické schopnosti, celkové muzikálne cítenie. Postupne učiť jednoduché hlasové cvičenia, dbať pritom na správnu artikuláciu vokálu, čistotu intonácie, prirodzenosť prejavu a poukázať na ich význam pri dosiahnutí voľného a čistého spievu. Pri naštudovaní piesní sledovať čistotu a zrozumiteľnosť jednotlivých vokálov, rozvíjať zmysel pre muzikálny prejav a kantilénu, avšak pri zachovaní osobitosti prejavu každého žiaka.

Obsah

Žiaci

Ľudové a detské umelé piesne so sprievodom klavíra alebo CD nosiča.

- Naštudujú 10 – 15 ľudových či detských piesní v rozsahu $c^1 - c^2$,
- spamäti interpretujú minimálne 8 piesní v strednej hlasovej polohe v rozsahu 6 – 8 tónov,

Základy dýchania pri speve – tri fázy hlbokého bránicového dýchania (nádych - zadržanie - výdych).

- zvládnu na elementárnej úrovni základy dychovej techniky,

Správna vokalizácia: uvoľnená brada s funkčným ovládaním úst.

- zvládnu správnu a funkčnú artikuláciu,

Tvorba tónu v strednej hlasovej polohe.

- preukážu mäkké a opreté nasadenie tónu,

Hudobno-výrazové prostriedky: výška, dĺžka a sila tónu.

- aplikujú pri speve elementárne hudobno-výrazové prostriedky,

Hlasové cvičenia.

- rozpoznajú pedagógom zámerne demonštrované chyby,

Cvičenie intonačnej, rytmickej a harmonickej predstavivosti.

- spájajú správne znejúce tóny s vlastným sluchovým vnemom a notovým zápisom,

Verejné vystúpenia.

- 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí.

Notový materiál

O. Demo: Z klenotnice slovenských ľudových piesní

A. Moyzes: 12 ľudových piesní zo Šariša

I. Dibák: Ej háje, háje

V. Novák: 25 slovenských ľudových piesní
 P. Cón: Slovenské ľudové piesne I.

Prednesové skladby

B. Brožová: Album detských piesní

P. Eben: V trávě

V. Neumann: Tri šnúrky pesničiek

A. Trokanová: Detský rok

2. ročník prvej časti I. stupňa

Predmet: spev

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 8

Ciele

Cieľom druhého ročníka je viesť žiaka k prehľbovaniu technických a výrazových schopností, to znamená, rozšíriť škálu hlasových cvičení zameraných na nácvik a osvojenie si určitých technických postupov a potrebných správnych návykov vyplývajúcich so správneho posadenia tónu na dych, jeho udržanie v celom rozsahu frázy, postupne otvárať hlasový rozsah v oboch smeroch, prehľbovať čistotu intonácie, venovať pozornosť rytmickej presnosti, tempovým zmenám a výrazovým prostriedkom. Spievaný text musí byť zrozumiteľný a viesť žiaka k jeho pochopeniu a patričnému stvárneniu pri interpretácii. Viesť k rozvíjaniu hudobnej pamäti a tvorivej spolupráci s korepetítorom.

Obsah

Žiaci

Ľudové a jednoduché umelé piesne so sprievodom klavíra alebo CD nosiča.

- vedia čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať 15 až 17 ľudových alebo detských piesní.

Cvičenie pokojného a hlbokého dýchania na bránici.

- interpretujú spamäti minimálne 8 piesní minimálne v rozsahu oktávy,
- preukážu vyššiu úroveň dychovej techniky,

Zásady správnej speváckej výslovnosti.

- aplikujú funkčnú artikuláciu pri tvorbe vokálov v strednej hlasovej polohe,
- ovládajú spevácke kompetencie na elementárnej úrovni,

Technické cvičenia na mäkké nasadzovanie tónu, navodenie hlavového tónu, vyrovnávanie hlasu v celej hlasovej polohe, bez hlasového zlomu, rozširovanie hlasového rozsahu smerom hore.

- zvládnu prednes kantilény,
- majú intonačnú, rytmickú a tempovú predstavivosť,

Technické cvičenia na osvojovanie si kantilény.

Technické cvičenia na rozvíjanie intonačnej, rytmickej a harmonickej.

predstavivosti a rozvíjanie čistej intonácie ako prípravy pre komorný alebo zborový spev.

Verejné vystúpenia.

- 1-krát v každom polroku sólovo vystúpa na verejnom podujatí.

Notový materiál

K. Lapšanská: Do, re , mi , fa

O. Demo: Z klenotnice slovenských ľudových piesní.

H. Repassyová: Spievajte si, spievaj

M. Smutná-Vlková: Metodika spevu I. – II.

Ľ. Pavlovičová – Baková: Spievaj si vtáčatko

A. Moyzes: 12 ľudových piesní zo Šariša

V. Novák: 25 slovenských ľudových piesní.

P. Cón: Slovenské ľudové piesne I.

Slávik Slovenska – zbierka slovenských ľudových piesní

3. ročník prvej časti I. stupňa

Predmet: spev

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 8

Ciele

Cieľom tretieho ročníka je viesť žiaka k prehĺbovaniu technických a vyrazových schopností, to znamená, rozšíriť škálu hlasových cvičení zameraných na nácvik a osvojenie si určitých technických postupov a potrebných správnych návykov vyplývajúcich so správneho posadenia tónu na dych, jeho udržanie v celom rozsahu frázy, postupne otvárať hlasový rozsah v oboch smeroch, prehĺbovať čistotu intonácie, venovať pozornosť rytmickej presnosti, tempovým zmenám a vyrazovým prostriedkom. Spievaný text musí byť zrozumiteľný a viesť žiaka k jeho pochopeniu a patričnému stvárneniu pri interpretácii. Viesť k rozvíjaniu hudobnej pamäti a tvorivej spolupráci s korepetítorom.

Obsah

Jednoduchšie piesne rôzneho charakteru a žánru.

Žiaci

- čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievajú minimálne 20 až 22 detských ľudových piesní.
- zvládnu interpretovať piesne v rozsahu c^1 až d^2 .
- demonštrujú prirodzený detský hudobný prejav na interpretácii 8 - 10 piesní spamäti, bez hlasových zlomov so sprievodom klavíra alebo CD,

Správne a prirodzené držanie tela pri speve, upevňovanie a zdokonaľovanie vedomého ovládania rečových orgánov s dôrazom na uvoľňovanie brady, sústavné zdokonaľovanie troch fáz správneho dýchania s prípravou zmiešaného reberovo-bránicového dýchania. Uvedomelý prednes na základe porozumenia hudobnej štruktúry a obsahu piesne, vedomé rozvíjanie pamäťových schopností žiaka. Spájanie a zvukové vyrovnávanie vokálov v celej hlasovej polohe, rozširovanie hlasového rozsahu smerom nahor i nadol, spájanie a zvukové vyrovnávanie tónov pri používaní hlavovej rezonancie. Interpretácia skladieb primeraných schopnostiam a veku žiaka.

Verejné vystúpenia.

- majú zafixované správne spevácke návyky,
- prebraté technické a výrazové prvky spájajú s hudobnou predstavou a teoretickými poznatkami,
- cvičenia začínajú brumendom, precvičujú všetky vokály – a, e, i, o, u.
- Naučia sa legato, mäkké spájanie tónov.
- postupne zapájajú staccato a portamento.
- pri speve využívajú dynamické kontrasty, agogiku,
- spievajú v celom svojom hlasovom rozsahu,
- 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí.

Notový materiál

O. Demo: Z klenotnice ľudových piesní

Ľ. Pavlovičová – Baková: Spievaj si, vtáčatko.

A. Moyzes: Dvanásť ľudových piesní zo Šariša

I. Dibák: Ej, háje, háje

P. Cón: Slovenské ľudové piesne I.

L. Daniel: Píšťalôčka moja

K. Lapšanská: Do, re, mi, fa

H. Repassyová – M. Šimko: Spievajže, si spievaj

4. ročník prvej časti I. stupňa

Predmet: spev

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 8

Ciele

V štvrtom ročníku by sme mali mať možnosť nadviazať na skúsenosti a nadobudnuté schopnosti, získané z predchádzajúcich troch rokov. Žiak sa má vedieť samostatne orientovať v notovom zápise a naštudovať si novú, vybranú sklatbu. Závažnosť a náročnosť je zodpovedajúca veku a osobným dispozíciám. Naďalej sa pracuje s dychovou oporou, s posadením vokálu do rezonancie, s jasnou artikuláciou. Za predpokladu čistej intonácie vyrovnanosti registrov je

možné ďalej rozširovať hlasový rozsah podľa schopností žiaka. Študent by sa mal raz za polrok prezentovať na internom, či verejnom koncerte. Repertoar by mal zahŕňať detské piesne, ľudové piesne, prípadne ľahšie umelé piesne menšieho hlasového rozsahu, vhodné technické cvičenia. Je vhodná aj primeraná sakrálna tvorba.

Obsah	Žiaci
Piesne rôzneho charakteru a žánru.	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú spamäti 8 – 10 piesní so sprievodom klavíra, alebo CD nosiča,
Sústavné zdokonaľovanie zmiešaného reberovo-bránicového dýchania, uvedomené budovanie dychovej opory.	<ul style="list-style-type: none"> • ovládajú tvorbu tónu opretého na bránici (dychovú oporu),
Cvičenia na mäkké nasadenie tónu.	<ul style="list-style-type: none"> • ovládajú mäkké nasadenie tónu,
Cvičenia plynulej kantilény na rôznorodých melódiách, rozširovanie a vyrovnávanie hlasového rozsahu podľa individuálnych schopností žiakov hlasovými cvičeniami smerom nadol i nahor.	<ul style="list-style-type: none"> • ovládajú plynulý prednes kantilény,
Rozširovanie a obohacovanie dynamickej a agogickej škály.	<ul style="list-style-type: none"> • prirodzene frázujú s použitím dynamických a agogických výrazových prostriedkov,
Mäkké spájanie tónov – legato.	<ul style="list-style-type: none"> •
Vyrovnávanie vokálov	<ul style="list-style-type: none"> • precvičujú všetky vokály – a, e, i, o, u,
Technické cvičenia na správne použitie dychu na bránici pri spievaní staccata.	<ul style="list-style-type: none"> • vedome tvoria staccato a legato, • postupne zapájajú ťažšie formy staccata a portamenta, ako aj ľahkú forma glissanda,
Technické cvičenia na spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie – voix mixt.	<ul style="list-style-type: none"> • pri spievaní preukazujú schopnosť zvukovo vyrovnávať vokály v celom svojom hlasovom rozsahu,
Spájanie notového materiálu s hudobnou predstavou.	<ul style="list-style-type: none"> • samostatne pracujú s notovým materiálom,
Zdokonaľovanie uvedomelého prednesu na základe pochopenia hudobného a textového obsahu piesne.	<ul style="list-style-type: none"> • orientujú sa v notovom zápise speváckych partov,
	<ul style="list-style-type: none"> • chápu textový obsah prednesených skladieb,
Verejné vystúpenia.	<ul style="list-style-type: none"> • 1-krát v každom polroku sólovo vystúpi na verejnom podujatí, • zaspievajú dve piesne s kontrastným charakterom

Notový materiál

M. Smutná – Vlková : Metodika spevu I. – II.

O. Demo: Z klenotnice ľudových piesní

I. Dibák: Ej háje, háje

O. Francisci: Zbierka ľudových piesní
 K. Lapšanská: Do, re, mi, fa
 V. Novák: 25 slovenských ľudových piesní
 L. Janáček: Moravské písně
 V. F. Bystrý: Slovenské ľudové piesne op.28
 P. Cón: Koledy
 M. Schneider-Trnavský: Slovenské ľudové piesne 1

Záverečná skúška

Žiak interpretuje pred komisiou 1 solmizačné cvičenie, 1 ľudovú pieseň v úprave skladateľa a 1 umelú pieseň.

Účinkuje na absolventskom koncerte ZUŠ. Výber skladieb na koncert určí Umelecká rada v spolupráci s triednym učiteľom.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie (ISCED 2B)

1. ročník druhej časti I. stupňa základného štúdia

Predmet: spev

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 8

Ciele

Nadviazať na získané vedomosti z predchádzajúcich ročníkov, rozšíriť hudobno výrazový obzor žiaka a upevniť spevácke návyky, dbať na správnu funkciu hlasového a dychového aparátu, zlepšiť spevácku techniku. Sústavná príprava na orientáciu sa na sólový spev, suverénny sólový prejav žiaka.

Obsah

Piesne rôzneho charakteru a žánru.

Tvorba staccata so správnym použitím dychu na bráni.

Sústavné zdokonaľovanie zmiešaného dýchania a budovania dychovej opory, vyrovnávanie hlasu v celej hlasovej polohe na základe voix mixtu, rozširovanie hlasového

Žiaci

- interpretujú spamäti zvukovo vyrovnaným hlasom v celej hlasovej polohe 8 – 10 piesní so sprievodom klavíra alebo CD,
- vedia správne zaspievať minimálne 25 ľudových piesní a 5 technických cvičení
- ovládajú tvorbu staccata so správnym použitím dychovej opory,
- preukazujú zmysel pre krásu plynulej kantilény a hudobnej frázy,
- rozširujú hlasový rozsah ($a - f^2$)

rozsahu obomi smermi, spievanie
prechodných tónov s nasadením zhora.

Neutralizácia vokálov

Predchádzanie prípadným mutačným šelestom a hlasovým zlomom vhodným a šetrným výberom hlasových cvičení.

Rozširovanie hudobného rozhľadu žiaka hudobným materiálom, ktorý je svojím obsahom a náročnosťou primeraný ich veku a schopnostiam.

Verejné vystúpenia.

- stierajú rozdiel medzi guľatým a plochým vokálom
- dodržiavajú zásady hlasovej hygieny, čím predchádzajú mutačným šelestom a hlasovým zlomom,
- interpretujú piesne so správnym výrazom primeraným svojmu veku,
- samostatne pracujú s notovým materiálom,
- 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí.

Notový materiál

M. Smutná – Vlková : Metodika spevu I. – II.

Panofka: Metodika spevu

J. Tomášová: 30 ľahkých vokaliz

G.Concone : 50 technických cvičení pre vysoký alebo nízky hlas.

N. Vaccai: Vokalizy

M. Schneider- Trnavsky : Zborníky ľudových piesní I. – V.

W. Lutoslawski : 20 kolied

O. Demo: Z klenotnice slovenských ľudových piesní.

Zbierky rôznych ročníkov Slávik Slovenska

V. Novák: 25 ľudových piesní

L. Janáček: Moravské písně

Detské piesne z jednotlivých melódií k filmom Shrek, Little Mermaid, Alladin, Pocahontas (vychádzať z daností a hlasových možností jednotlivých žiakov, tomu podriadiť svoj výber)

2. ročník druhej časti I. stupňa základného štúdia

Predmet: spev

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 8

Ciele

Žiak má dosiahnuť také schopnosti, ktoré mu umožnia realizovať jeho hudobnú predstavivosť pri speváckom prejave. Ďalej rozvíjať primeranú technickú vyspelosť a kultivovanosť hudobného prejavu. Postupne učiť žiaka rozlišovať hlavné zásady pri interpretácii piesní rozmanitých žánrov a štýlov v sólovom a komornom speve. Preto treba zaradiť do vyučovania ukážky nahrávok vynikajúcich interpretov. viesť žiaka k samostatnému štúdiu a vzbudzovať jeho záujem o hudobnú literatúru. Zapájať žiakov do komorného alebo zborového spevu. Neustále sledovať mutačné obdobie žiakov.

Obsah	Žiaci
Piesne rôzneho charakteru a žánru.	<ul style="list-style-type: none"> • disponujú spoľahlivým technicky vyspelejším a kultivovanejším hudobným prejavom, potrebným na zvládnutie 8 – 10 náročnejších ľudových a umelých piesní so sprievodom klavíra alebo CD od baroka až po 21. storočie,
Neustále upevňovanie speváckej techniky a rozširovanie o ďalšie prvky.	<ul style="list-style-type: none"> • spájajú teoretické poznatky s hudobnou predstavivosťou,
Rozvíjanie plynulej kantilény s predlžovaním a zdokonaľovaním dychových fráz (striedanie staccata a legata).	<ul style="list-style-type: none"> • plne využívajú dychovú oporu,
Spievanie vokaliz.	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjajú hudobnej predstavivosti prepojením notového zápisu so zvukovou predstavou,
Odstraňovanie mutačného šelestu a hlasových zlomov.	<ul style="list-style-type: none"> • ovládajú zásady hlasovej hygieny z dôvodu predmutačného a mutačného obdobia,
Štúdiu skladieb rôzneho štýlu a žánru.	<ul style="list-style-type: none"> • prejavujú záujem o hudobnú literatúru, o kultúru a o aktuálne dianie v umeleckom svete podľa svojho záujmu,
Štúdium piesní v cudzom jazyku.	<ul style="list-style-type: none"> • zrozumiteľne reprodujú text aj v cudzom jazyku.
Verejné vystúpenia.	<ul style="list-style-type: none"> • 1-krát v každom polroku sólovo vystúpiť na verejnom podujatí.

Notový materiál

M. Smutná – Vlková : Metodika spevu I. – II.

Panofka: Metodika spevu

J. Tomášová: 30 ľahkých vokaliz

G.Concone : 50 technických cvičení pre vysoký alebo nízky hlas.

N.Vaccari: Vokalizy

M. Schneider-Trnavský : Zborníky ľudových piesní I.- V.

W. Lutoslawski : 20 kolied

O. Demo: Z klenotnice slovenských ľudových piesní.

Zbierky rôznych ročníkov „ Slávik Slovenska“

V. Novák 25 ľudových piesní

L. Janáček: Moravské písně

Detské piesne z jednotlivých melódií k filmom: Shrek, Little Mermaid, Alladin, Pocahontas (vychádzať z daností a hlasových možností jednotlivých žiakov, tomu podriaďiť svoj výber)

3. ročník druhej časti I. stupňa základného štúdia

Predmet: spev

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 8

Ciele

V tomto ročníku plynule nadväzujeme na požiadavky vytýčené v predchádzajúcom ročníku. Je potrebné naďalej u žiaka upevňovať schopnosť hudobnej predstavivosti pri interpretácii jednotlivých skladieb. Ďalej rozvíjať primeranú technickú vyspelosť a kultivovanosť hudobného prejavu. Poukázať na jednotlivé znaky štýlových období a spôsob ich interpretácie. Viest žiaka k samostatnému štúdiu a vzbudzovať jeho záujem o hudobnú literatúru. Neustále sledovať mutačné obdobie žiakov.

Obsah

Žiaci

Štúdium primerane náročných vokalizácií a skladieb rôznych štýlových období.

- zvládnu s primeraným výrazom interpretáciu vokalizácií a 8 náročnejších umelých a ľudových piesní so sprievodom klavíra alebo CD,

Predĺžovanie a zdokonaľovanie dychových fráz, zdokonaľovanie reberno-bránicového dýchania a dychovej opory.

- vedome demonštrujú rozširujúcu sa kapacitu dýchania,

Spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie - voix mixte, zdokonaľovanie plynulej kantilény, navodzujúce vety, heslá a výzvy učiteľa pri technických cvičeniach.

- využívajú nadobudnuté technické schopnosti k prepojeniu tvorby tónu a dychu a zdokonaľovaniu ľahkosti a prirodzenosti hlasu,

Rozvíjanie primeranej technickej vyspelosti a kultivovanosti hudobného prejavu žiaka.

- zvládajú spevácku artikuláciu, výslovnosť a znelosť tónu,
- sú schopní dynamicky a agogicky rozlíšiť obsahovú a výrazovú stránku skladby,
- majú suverénny vokálny prejav podporený uvedomelou speváckou technikou,

Rozširovanie hudobného obzoru žiaka neustálym spoznávaním nových piesní.

- sú schopní interpretácie piesní rôznych štýlových období, interpretujú piesne i v cudzom jazyku,

Vystupovanie na interných a verejných koncertoch školy.

- uvedomene sa koncentrujú a sústredia pred verejným sólovým vystúpením,
- preukážu kultivovaný prejav na verejnosti,
- 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí.

Notový materiál

Vhodný výber z piesňovej literatúry z obdobia klasicizmu, romantizmu, 20. storočia, vrátane sakrálnej tvorby a vhodný výber z oblasti populárnej hudby. Výber z technických hlasových cvičení z tvorby talianskych majstrov.

4. ročník druhej časti I. stupňa základného štúdia

Predmet: spev

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 8

Ciele

Obsah	Žiaci
2 primerane náročné vokalizy a 6 – 8 piesní rôzneho charakteru a štýlového obdobia. Udržanie správnej speváckej techniky.	<ul style="list-style-type: none"> • zvládnu so sprievodom klavíra interpretáciu 2 vokaliz a 6 – 8 piesní, • aplikujú získané spevácke zručnosti a návyky pri interpretácii,
Ľahké a prirodzené zaobchádzanie s celým fonačným aparátom. Spoznávanie nových skladieb a piesní a cez počúvanie svetoznámych interpretov rozlišovanie ich štýlovej interpretácie, (získavanie notového materiálu, hudobných nahrávok).	<ul style="list-style-type: none"> • rešpektujú problémy vyplývajúce z mutácie, • majú schopnosť využívať technické možnosti IKT,
Pripravovanie absolventského repertoáru, ktorý odznie na verejnom absolventskom koncerte a absolventskej skúške.	<ul style="list-style-type: none"> • zaujímajú vlastný postoj k hodnote umeleckého diela,
Verejné vystúpenia.	<ul style="list-style-type: none"> • preukážu dostatočnú technickú vyspelosť a vedomosti na úrovni nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania, • 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí.

Notový materiál

Vhodný výber z piesňovej literatúry z obdobia klasicizmu, romantizmu, 20. storočia, vrátane sakrálnej tvorby a vhodný výber z oblasti populárnej hudby. Výber z technických hlasových cvičení z tvorby talianskych majstrov.

Záverečná skúška

Žiak interpretuje pred komisiou 1 vokalizy, 2 ľudové charakterovo odlišné piesne a 2 umelé charakterovo a štýlovo rozdielne piesne.

Účinkuje na absolventskom koncerte ZUŠ. Výber skladieb na koncert určí Umelecká rada v spolupráci s triednym učiteľom.

II. stupeň základného štúdia a štúdium pre dospelých

Ciele

Cielom štúdia spevu na II. stupni ZUŠ je kontinuálne nadviazať na úroveň výsledkov žiakových kompetencií získaných na I. stupni. Zdokonaľovať a uplatňovať správne spevácke návyky, funkcie hlasového a dychového ústrojenstva a speváckej techniky, rozvíjať ovládanie rezonancie, vyrovnávať registre v celom hlasovom rozsahu, zamerať sa na výber študijných prvkov, ktoré svojou náročnosťou zodpovedajú technickej vyspelosti žiaka (s prihliadnutím na obdobie mutácie). Tomuto cieľu treba podriaďiť výber technických a prednesových skladieb tiež z hľadiska budúceho repertoáru žiaka z množstva ľudových a umelých piesní najrozličnejších štýlov a žánrov.

Je potrebné orientovať sa i na pieseň duchovnú, ktorá pre svoju hudobnú krásu i duchovnú hodnotu môže obohatiť a prehĺbiť umelecký prejav. Žiak by mal získať prehľad v duchovnej vokálnej tvorbe katolíckej (gregoriánsky chorál), protestantskej (protestantský chorál), pravoslávnej i hebrejskej. Do tejto kategórie patrí i duchovná pieseň afroamerických otrokov (spirituál).

Ak žiak inklinuje k tanečnej a populárnej piesni, treba mu poskytnúť dostatočný priestor a odbornú prípravu, aby mohol poznávať a interpretovať rozličné štýly. Nepresný názov „tanečná a populárna pieseň“ obsahuje široký okruh druhov od šansónu, songu a tradičných žánrov (polka, valčík, tango) po nepreberné množstvo súčasných tanečných foriem i štýlov alebo prúdov, ktoré sú zväčša spojené so spevom (sólovým i skupinovým), stále sa rozvíjajú i zanikajú. Sem možno zaradiť i piesne z hier so spevom i muzikálov. Keďže slovo plní v tanečnej piesni podstatnú úlohu, aj spôsob spievania (teda tvorenie a zafarbenie tónu, intenzita, tempo, akcenty a rytmus) v zásade vyplýva z prirodzenej dikcie rečového prejavu. Veľký dôraz treba kladť na zrozumiteľnosť textu (nedeformovať artikuláciu). Aj v hlasovej výchove tanečnej a populárnej hudby sa bude vychádzať zo základov klasickej speváckej techniky.

Funkcia interpreta nie je v populárnej hudbe jednoduchá. Súčasný spevácky interpretacný štýl populárnej piesne si často vyžaduje od tradičných škôl odlišný a diferencovaný prejav. Prelínajú sa tu rozličné ľudové a umelecké štýly, od európskych až po zámorské, rôzne typy hrdelného spevu a naturálnych hlasových prejavov. Podmieňuje ich skôr osobnosť speváka a nie škola. V populárnej hudbe sa však nájdu miesta, ktoré si vyžadujú kultivovaný, hlasovo pripravený spevácky výkon. Ide o to, že tradícia spevácka škola ešte nie je zárukou úspechu v populárnej hudbe, ale bez školenosti hlasu nemôže spevák ani v tejto oblasti natrvalo uspieť. (Ladislav Burlas: Hudobná teória a súčasnosť – TATRAN 1978 str. 172 – 172)

Pri výbere notového materiálu treba prihliadať na špecifiká, dispozície, záujem a individualitu žiaka, ktoré sú v tomto žánri hudby viditeľne rozdielne.

Džez osciluje medzi *vážnou* a *populárnou* hudbou. V inštrumentálnej i vokálnej zložke je založený na princípe improvizácie. Žiak by mal o ňom dostať základnú informáciu. Výučbu však treba zveriť džezovým spevákom resp. špeciálnym školám.

Posluch všetkých druhov vokálneho prejavu zo zvukových nosičov a médií a návšteva vokálnych koncertov, operných, operetných a muzikálových predstavení by sa mali systematicky využívať v učebnom procese.

Žiakom, ktorí sa pripravujú na ďalšie odborné štúdium, treba prispôbiť obsah učebnej látky pre talentové skúšky.

1. ročník II. stupňa základného štúdia

Predmet: sólový spev

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 22

Obsah	Žiaci
2 volalízy a 8 piesní rôzneho charakteru a štýlu.	<ul style="list-style-type: none"> • zvládnu so správnym výrazom a so sprievodom klavíra alebo CD interpretáciu 2 vokaliz a 8 piesní, • aplikujú v interpretácii piesní správne používanie funkcie hlasového a dychového ústrojenstva a rezonancie,
Dychové cvičenia na upevnenie dychovej opory, rozširovanie a zdokonaľovanie stavby hlasu.	<ul style="list-style-type: none"> • preukážu širšie technické možnosti svojho hlasového prejavu,
Vyrovňavanie hlasu v celej hlasovej polohe (voix mix, messa di voce).	<ul style="list-style-type: none"> • preukážu schopnosť správneho aplikovania speváckej techniky v prednese piesní,
Neustále zdokonaľovanie speváckej artikulácie so zreteľom na uvoľňovanie rečových orgánov (spodná čelusť).	
Oboznamovanie sa so základnými pojmami fyziológie hlasu.	<ul style="list-style-type: none"> • dodržiavajú zásady hlasovej hygieny pri prípadnej mutácii a hlasovom šeleste, • preukážu orientáciu v kultúrnom a najmä hudobnom živote so zreteľom na spev a jeho funkciu v rôznych štýloch a žánroch.
Viachlasný spev.	<ul style="list-style-type: none"> • Spievajú v komornom vokálnom zoskupení alebo v speváckom zbore.
Verejné vystúpenia.	<ul style="list-style-type: none"> • 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí.

Notový materiál

Pozri výber na strane 17.

2. ročník II. stupňa základného štúdia

Predmet: sólový spev

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 22

Obsah	Žiaci
Vokalizy, piesne (môžu byť i ľahšie operné árie, alebo muzikálové piesne).	<ul style="list-style-type: none"> • zvládnu so správnym výrazom a so sprievodom klavíra, alebo interpretáciu 2 vokaliz a 8 piesní rôzneho charakteru a žánru,
Technické cvičenia na upevnenie dychovej a hlasovej techniky (striedanie staccata a legata s plným využitím dychovej opory. Rozširovanie hlasového rozsahu a stavby hlasu v rozsahu oktávy a decimy. Spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie s cieľom budovania a upevňovania jednotného registra a uvedomenie si prechodných tónov. Vedenie žiaka k samostatnosti pri štúdiu piesní.	<ul style="list-style-type: none"> • preukážu základy speváckej techniky rozšírené o nové technické prvky,
Príprava na triedne, interné a verejné koncerty.	<ul style="list-style-type: none"> • preukážu schopnosť samostatnej prípravy, • demonštrujú získané kompetencie na triednom, internom alebo verejnom koncerte. • 1-krát v každom polroku sólovo vystúpia na verejnom podujatí.

Notový materiál

Pozri výber na strane 17.

3. ročník II. stupňa základného štúdia

Predmet: sólový spev

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 22

Obsah	Žiaci
Vokalizy a piesne rôzneho štýlu a žánru.	<ul style="list-style-type: none"> • zvládnu so správnym výrazom a so sprievodom klavíra, alebo CD interpretáciu 2 vokaliz a 8 piesní rôzneho štýlu a žánru,
Dychové a technické hlasové cvičenia na upevňovanie a kultivovanie speváckych návykov a vedomostí (zdokonaľovanie mezza di voce).	<ul style="list-style-type: none"> • interpretujú uvoľneným a vyrovnaným hlasom v celom rozsahu,

Technický nácvik jednoduchých melodických ozdôb.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú jednoduché technické ozdoby vo vokálnej interpretácii, • výrazovo a agogicky rozlišujú obsahovú stránku skladby, • pri cvičení aplikujú vytrvalosť, disciplínu a tvorivú predstavivosť,
Zdokonaľovanie agogických a výrazových prvkov v naštudovaných piesňach.	
Oboznamovanie sa z anatómiou a fyziológiou hlasu.	
Príprava textovej stránky vokálnej skladby.	
Aplikovanie s prirodzenej dikcie rečového prejavu a zrozumiteľnosť textu v slovenskom aj cudzom jazyku.	<ul style="list-style-type: none"> • aplikujú v praxi teoretické poznatky o anatómii a fyziológii tvorenia hlasu – fonácie, artikulácie v interpretácii piesní, • interpretujú skladby s vyjadrením nálady, s porozumením obsahu skladby, s výrazom, • interpretujú piesne v slovenskom i v cudzom jazyku,
Verejné vystúpenia.	
	<ul style="list-style-type: none"> • 1-krát v každom polroku sólovo vystúpiť na verejnom podujatí.

Notový materiál

Pozri výber na strane 17.

4. ročník II. stupňa základného štúdia

Predmet: sólový spev

Počet hodín týždenne: 1,5 v individuálnej forme výučby

Učebný plán číslo 22

Obsah

Žiaci

Primerane náročné vokalizy, piesne alebo ľahšie árie rôzneho štýlového obdobia (alternatívne z oblasti tanečnej alebo muzikálovej tvorby, zodpovedajúcej úrovni štúdia na II. stupni),	<ul style="list-style-type: none"> • zvládnu so správnym výrazom, spamäti a so sprievodom klavíra alebo CD interpretáciu 2 vokaliz a 6 piesní, • preukážu všetky doposiaľ získané vedomosti a spevácke návyky, • interpretujú diela rôznych štýlových období s uvedomelým prednesom, • preukážu samostatný prístup k naštudovaniu nových piesní,
Upevňovanie primeranej technickej pohotovosti a vyspelosti (výrazové prostriedky – tempo, frázovanie, prízvuky, dynamika, náročnejšie cvičenia v rozsahu oktávy až decimy, stupnicové behy).	
Uvedomovanie prednesových možností interpretácie.	
Spoznávanie nových skladieb a piesní počúvaním svetoznámych interpretov a rozlišovaním ich štýlovej interpretácie.	

Verejné prezentovanie nacvičeného repertoáru na absolventských skúškach a absolventskom koncerte.

- preukážu dostatočnú technickú vyspelosť a zručnosť na ukončenie verejným absolventským vystúpením,
- zvlášť talentovaní žiaci zvládnu prípravu na ďalšie štúdium podľa požiadaviek na prijímacie skúšky príslušnej školy umeleckého zamerania,
- 1-krát v každom polroku sólovo vystúpiť na verejnom podujatí.

Verejné vystúpenia.

Záverečná skúška

Žiak interpretuje pred komisiou 1 pieseň z obdobia baroka, 1 pieseň z obdobia klasicizmu, 1 pieseň z obdobia romantizmu, 1 pieseň z 20. alebo 21. storočia.

Účinkuje na absolventskom koncerte ZUŠ. Výber skladieb na koncert určí Umelecká rada v spolupráci s triednym učiteľom.

Notový materiál

Hudobno-pedagogické materiály

M. SMUTNÁ – VLKOVÁ: Metodika spevu I., II.
 J. SOUKUP: Hlas, zpěv, pěvecké umění
 P. LOHMANN: Chyby hlasové techniky a jejich náprava
 D. L. ASPELUND: O pěveckém umění
 M. VENHODA: Úvod do studia gregoriánskeho chorálu
 L. BURLAS: Hudobná teória a súčasnosť
 J. RYCHLÍK: Povera a problémy jazzu

Technické cvičenia

J. HOLEČKOVÁ: 500 speváckych cvičení (výber)
 J. TOMÁŠKOVÁ: 30 ľahkých vokaliz (výber)
 G. CONCONE: 50 hlasových cvičení (výber)
 G. CONCONE: 25 hlasových cvičení (výber)
 N. VACCAI: Praktická škola talianskeho spevu (výber)
 B. LUTGEN: 20 technických cvičení

Zbierky ľudových piesní

Zostavené sú podľa rozličných metodík od prostého zápisu jedno-dvoj i viachlasu po zápisy podľa interpretácie ľudových spevákov so zložitými ozdobami a rytmickými zvláštnosťami.

Slovenské spevy I. – VI.

K. PLICKA: Slovenský spevník
 B. BARTÓK: Slovenské ľudové piesne I., II.
 S. BURLASOVÁ: Ľudové balady na Horehroní
 V širom poli rokyta
 O. DEMO: Z klenotnice slovenských ľudových piesní

O. DEMO – O. HRABALOVÁ: Žatevné a dožinkové piesne
 J. BLAHO: Záhorácke pjesničky
 Panoráma ľudovej hudobnej kultúry: Orava, Pohronie, Podpolanie, Liptov, Gemer
 E. Studeničová spieva zo zbierky K. Plicku
 F. MATÚŠ: Šarišské ľudové piesne I., II.
 Šariš v zrkadle svojho poznania
 KOVAČIČOVÁ – HÚSKOVÁ: Piesne z Brezovej
 kolektív autorov: Hont
 kolektív autorov: Horehronie
 Po stopách Zoltána Kodálya (Kodály Zoltán nyomában)
 S. KAČIC: Spevník pátra Paulína

Umelecké spracovanie a aranžmán ľudových piesní

M. SCHNEIDER-TRNAVSKÝ: Slovenské ľudové piesne I. – V.
 V. F. BYSTRÝ: Tisíc slovenských piesní
 V. F. BYSTRÝ: Slovenské ľudové piesne op. 28
 E. SUCHOŇ: Štyri ľudové piesne
 E. SUCHOŇ: Kúcanské piesne
 A. MOYZES: Dvanásť ľudových piesní zo Šariša
 A. MOYZES: Slovenské ľudové piesne
 D. KARDOŠ: Spevy východného Slovenska
 Z. MIKULA: Záhorácke pjesničky
 Z. MIKULA: Skicár ľudových piesní
 P. CÓN: Koledy
 P. CÓN: Vianocné piesne
 P. CÓN: Slovenské ľudové piesne I. (Západné Slovensko)
 P. CÓN: Slovenské ľudové piesne II. (Stredné Slovensko)
 P. CÓN: Slovenské ľudové piesne III. (Východné Slovensko)
 Rôzni slovenskí autori: Otčiny mojej spevy
 V. NOVÁK: Slovenské zpevy
 V. NOVÁK: 25 slovenských ľudových piesní
 V. NOVÁK: Písničky na slová moravské lidové poesie
 B. MARTINŮ: Nové slovenské písne
 A. DVOŘÁK: V národním tónu
 L. FAIX: Slovenské zbojnícke piesne
 H. MACOUREK: AVEN ROMA

Piesňová tvorba skladateľov

M. SCHNEIDER-TRNAVSKÝ: Zo srdca
 M. SCHNEIDER-TRNAVSKÝ: Drobné kvety
 V. F. BYSTRÝ: Túžby
 V. F. BYSTRÝ: Po poliach a lúkach
 A. MOYZES: V jeseni
 J. CIKKER: O mamičke
 V. KAFENDA: Piesne

V. KAFENDA: Štyri piesne
T. FREŠO: Nová jar
D. KARDOŠ: Piesne o láske
B. URBANEC: Piesne
Z. FREŠOVÁ – HUDCOVÁ: Slovenská piesnová tvorba
J. MALOVEC: Dve duchovné piesne
I. PARÍK: Ária
J. L. BELLA: Matka nad kolískou
J. L. BELLA: Piesne
L. HOLOUBEK: Dcérenka moja
Mik. MOYZES: Bol som šťastný
I. VALENTA: Keby ste podali pohár vody
A. KORÍNSKA: Piesne pre výchovu spevákov
K. LAPŠANSKÁ: Venček piesní
H. RÉPASSYOVÁ – M. ŠIMKO: Mladým spevíkom
H. RÉPASSYOVÁ – M. ŠIMKO: Moje piesne
A. DVOŘÁK: Biblické písně
A. DVOŘÁK: Cikánske písně
A. DVOŘÁK: Večerní písně
A. DVOŘÁK: Písně milostné
V. NOVÁK: Mòjmu milému
V. SVATOŠ: Zapadaj slniečko
J. KŘIČKA: Zvíratka
J. PAUER: Ukolébavka
K. BENDL: Skrivánčí písně
B. BROŽOVÁ: Album detských piesní
B. MARTINŮ: Písníčky na jednu stránku
B. MARTINŮ: Písníčky na dvě stránky
J. KRČMÉRYOVÁ: Album klasických piesní
J. KRČMÉRYOVÁ: Romantické piesne
J. KRČMÉRYOVÁ: Piesne piatich storočí
A. DESTINOVÁ: Album klasikov
J. HOLEČKOVÁ: Bel canto
J. ÁDÁM: Dal mesterei I. – V.
A. JENO: Piesne starých majstrov
J. S. BACH: Geistliche lieder und arien
D. ŠOSTAKOVIČ: Romance a monológy
J. BRAHMS: Album piesní
W. A. MOZART: Piesne
F. M. BARTHOLDY: Vybrané piesne pre stredný hlas
P. I. CAJKOVSKIJ: Piesne a romance
Fr. SCHUBERT: Piesne
R. SCHUMANN: Zobrané piesne
E. GRIEG: Album piesní

Arie Antiche I. – III.
Černošské piesne (Negro Songs)
J. JEŽEK: Písničky
Najkrajšia jar – lyrické piesne
M. JÍRA a H. MACOUREK: Písne na J. Kainara
Beatles (The Beatles)
L. BERNSTEIN: West Side Story (výber)
Zborníky: Francúzske piesne a chansony
B. URBANEC: Štyri dvojspevy pre soprán a alt
J. BRAHMS: Tri duetá
J. BRAHMS: Päť duet
G. F. HÄNDEL: Dua pro dva hlasy
F. M. BARTHOLDY: Duette sür zweisingstim
M. I. GLINKA: Dua
J. MÁLEK: Kvítí milodejmé
P. EBEN: Deset poetických duet
A DVOŘÁK: Moravské dvojspevy
A DVOŘÁK: Ctyri dueta
A DVOŘÁK: Ruské dvojspevy
J. FISCHER: Devět dvojspevu
J. LABURDA: Dvojspevy
Z. FIBICH: Osm dvojspevu
J. B. FOERSTER: Dvojspev
J. KRICKA: Slovácke dvojspevy
J. SCHREIBER: Lidová nočna